

Is the Human Being Divine?

Dr. Eitan P. Fishbane

Associate Professor of Jewish Thought, JTS

Moshe Cordovero, *Pardes Rimmonim*, 4:6

פירוש אצילות הנשמות הוא מהספירות. ועם היות שאצילותן ממקום אחד דהיינו הספירות ולזה יתחייב שיהיו האנשים בשווי אחד מפני שווי נשמתם ואף אם ישתנו לפי מדרגות הספירות עכ"ז לא יתרבו השנויים מפני מיעוט המקורות ר"ל מקור אצילות הנשמות שאין אלא י' בחינות כנגד י' ספירות. ועכ"ז נשתנו הנשמות מפני שתופן אל הגוף עד שאין אדם דומה לחבירו. והנה השנויים האלה הם בבחינות הגוף עם היות שהנפש אינה בעלת שנויים.

The emanation of the souls is from the *sefirot*. And since their emanations are from one source—that is, the *sefirot*—thus necessitating that these persons would be identical (שיהיו האנשים) owing to the equivalence of their souls (מפני שווי נשמתם), even if they varied according to the rungs of the *sefirot*, nevertheless the variations would not be many on account of the fewness of sources—that is to say, the source of the emanation of the souls, which are but ten kinds in accordance with the ten *sefirot*. Thus the souls became differentiated by virtue of their combination with [bodies], to the point that one person does not resemble his fellow (נשתנו הנשמות מפני שתופן אל הגוף עד שאין אדם דומה לחבירו). These differences exist according to the aspects of the body, given that the soul does not have [such] differences (שהנפש אינה בעלת שינויים).

Ḥayyim Vital, *Sha'arei Qedushah*, 3:2

וכל אלו נעשין מרכבה אל אור הנמשך מן אורות העשר ספירות שבעשיה אשר בתוך ארבעה היסודות כדי להחיותן והם לפנים מן הכל, וכן על דרך זה במה שיש באדם מגלגלי העשיה ומשלשה עולמות יצירה בריאה אצילות...
כי הנה אור מחצב הנשמות פנימי ועליון מאור מחצב המלאכים ולכן הן משרתיו, כי על ידו נמשך הארתם וחיותם מאור העשר ספירות אליהם...
גם נתבאר גדולת הנשמה כי הוא אור מתילד ונמשך מאור העשר ספירות עצמן שלא על ידי אמצעי, ולזה נקראו (דברים י"ד א') בנים אתם לה' אלהיכם, כי הם בבחינתם כבן מתאחז באביו בתכלית ונמשך ממנו,

וזהו סוד (ב"ר מ"ז) האבות הן הן המרכבה אל אור העשר ספירות הרוכב עליהם שלא על ידי אמצעות אור אחר וזהו סוד (ישעיה מ"ט ג') ישראל אשר בכך אתפאר, כי לבוש האדם הוא תפארתו... והנה אור הנשמות לבוש לאור העשר ספירות, וזהו סוד (שה"ש ו' ב') דודי ירד לגנו שהוא העולם הזה ל'רעות ב'גנים ו'ללקוט ש'ושנים נוטריקון לבוש, כי לוקט נשמות הצדיקים המריחין כשושנים על ידי מעשיהם בעולם הזה ולוקטם להתלבש אורו בהם, וזהו סוד (דברים ד' ד') ואתם הדבקים בה', דבוק גמור עם אור העשר ספירות מה שאין כן בכל הנבראים.

All these become a chariot for the light that is drawn forth from the lights of the ten *sefirot* that are within [the world of] *Asiyah*, which are in turn [contained] within four foundational elements in order to give them life (וכל אלו נעשין מרכבה אל אור הנמשך מן אורות העשר ספירות שבעשיה אשר בתוך) (ארבעה היסודות כדי להחיותן והם לפנים—'the most interior of all'—). And they are within everything (or: 'the most interior of all'—). So too is this the way it is [in regard to] what is [contained] within the person from the spheres of *Asiyah*, and from the three [other] worlds—*Yezirah*, *Beri'ah*, [and] *Azilot*...

The light of the quarry of souls is inward and higher than the light of the quarry of angels (אור מחצב הנשמות פנימי ועליון מאור מחצב המלאכים) and thus they are its servants. For it is through that [light of the quarry of souls] that their light and life-force is drawn forth from the ten *sefirot* unto them (כי על ידו נמשך הארתם וחיותם מאור העשר ספירות אליהם)...

The greatness of the soul is further clarified insofar as it is a light that is born and drawn from the light of the ten *sefirot* themselves (כי הוא אור מתילד ונמשך מאור העשר ספירות עצמן) (שלא על ידי אמצעי). For this [reason] are they called “children of the Lord your God” [Deut. 14:1], for they are like a son who grasps hold of his father, and is drawn forth from him (ונמשך ממנו). And this is the secret of “The Fathers are the Chariot” (וזהו סוד האבות הן הן המרכבה)—[a chariot] for the light of the ten *sefirot* that rides upon them (אל אור העשר ספירות הרוכב עליהם) (שלא על ידי) (אמצעות אור אחר) (אמצעות אור אחר).

This is the secret of “Israel, you in whom I become glorified” [Is. 49:3]. For the human garment is His glorification (כי לבוש האדם הוא תפארתו)... The light of the souls is a garment for the light of the ten *sefirot* (אור הנשמות לבוש לאור העשר ספירות) and this is the secret of “My beloved has descended to his garden” [Song. 6:2], which is this world (שהוא העולם הזה)...

This is the secret of “You who cleave to YHVH” [Deut. 4:4], (ואתם הדבקים בה') (דבוק גמור עם אור העשר ספירות)—that which is not the case with all [other] creatures.